

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: O. Y.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

I. o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2021, č. j. OAM-725/ZA-ZA11-ZA22-2020, ve věci mezinárodní ochrany,

II. takto:

III. Žaloba se zamítá.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Žalovaný dle jeho názoru porušil ustanovení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

„správný řád), dále porušil ustanovení § 12 a § 14a zákona o azylu, čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení, neboť mu v zemi původu hrozí pronásledování pro příslušnost k sociální skupině movitých osob dle § 12 písm. b) zákona o azylu, resp. vážná újma dle § 14a stejného zákona.

3. Žalobce má za to, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností a nezákonností. Dopustil se nesprávného právního posouzení věci, když nevyhodnotil povahu a intenzitu hrozícího nebezpečí v zemi původu jako dostatečnou pro poskytnutí mezinárodní ochrany a odchýlil se od ustálené judikatury správních soudů týkající se přiměřené pravděpodobnosti pronásledování a nebezpečí vzniku vážné újmy.
4. Žalobce shrnul důvody podání své žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že pochází z Doněcku, z oblasti, která je nyní součástí neuznané Doněcké lidové republiky (dále také jen „DLR“). Z vlasti naposledy odjel v roce 2016, následně pobýval v České republice (dále také jen „ČR“) v rámci povolení k dlouhodobému pobytu. Toto povolení si však nemohl prodloužit, protože vypršela platnost jeho cestovního dokladu. Chtěl si vyřídit nový cestovní doklad, ale ukrajinská ambasáda ho odmítla. Na Ukrajině by si jej vyřídit nemohl, neboť má adresu registrovanou v Doněcku, kam se ale nemůže, byť jen krátkodobě za účelem vyřízení dokladů, vrátit. Návratu do vlasti se obává nejen z důvodu stále probíhajícího ozbrojeného konfliktu, ale zejména kvůli adresnému nebezpečí zatčení, mučení a nelidského a ponižujícího zacházení, které mu *de facto* hrozí od tamních státních orgánů.
5. Dále žalobce uvedl, že na území DLR vlastní sbírku historických automobilů, o kterou spolu s dalšími automobily v jeho vlastnictví má zájem vedoucí Oddělení pro boj s organizovaným zločinem Ministerstva státní bezpečnosti DLR, muž jménem A. S. (dále také jen „A. S.“). Dotyčný již od jeho manželky získal dva vozy s dokumentací, zároveň mu zabavil i sbírku historických vozů a poté po žalobci žádal předání technických průkazů k těmto historickým vozům. Když žalobce odmítl, začal mu vyhrožovat. V roce 2016 uvedený muž spolu s dalšími muži provedl v žalobcově domě domovní prohlídku a zabavil mu peníze. Hledané dokumenty nenašli. Uvedený muž žalobci začal vyhrožovat. Žalobce opustil území DLR i Ukrajiny. Následně mu uvedený muž ještě několikrát vyhrožoval telefonicky, vydíral i jeho manželku. Žalobce se obává, že bude v souvislosti s popsány problémy s vysoce postaveným funkcionářem DLR v případě návratu do vlasti vystaven pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu pro příslušnost k sociální skupině movitých lidí. Uvedl, že v DLR je běžnou praxí (vyplývá to z veřejně dostupných informačních zdrojů) svévolné a násilné zabavování majetku movitým osobám. V rámci své výpovědi uvedl, že mu již byla bez náhrady zabavena jedna z jeho dvou továren. Dále se obává nebezpečí vzniku vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu a v souvislosti s nadále přetrvávajícím válečným konfliktem se obává i vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
6. V další části žaloby žalobce poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se testu „přiměřené pravděpodobnosti“ nežádoucího důsledku návratu do země původu a dovolává se uplatnění zásady „v pochybnostech ve prospěch žadatele“. Odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k možnosti vnitřního přesídlení je dle žalobce nedostatečné, obecné, postrádající individualizaci k jeho případu. Žalobce rovněž popírá, že by žádost o mezinárodní ochranu podal za účelem legalizace pobytu

na území ČR. Namítl, že žalovaný neshledal jeho výpověď za nevěrohodnou, důvod neudělení azylu však spatřoval v tom, že o mezinárodní ochranu požádal až po nějaké době pobytu v ČR. Žalobce poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu v tom smyslu, že „čas podání žádosti by stěžovateli neměl být sám o sobě k tíži a správní orgán žádost nemůže a priori posuzovat jako účelovou k legalizaci pobytu“ (podle rozsudku jmenovaného soudu sp. zn. 5 Azs 6/2011).

7. Dále žalobce namítal, že žalovaný v rozporu s ustanovením § 23c písm. c) zákona o azylu neshromáždil žádné informace o situaci v DLR, k této záležitosti se ani nevyjádřil a neposoudil situaci v místě bydliště žalobce. Uvedl, že žalovanému doložil fotokopie dokumentace k historickým vozům. Žalovaný však upřednostnil zásadu hospodárnosti řízení před řádným zjištěním skutkového stavu, uvedené dokumenty nepřeložil a nevěnoval jim pozornost. Pochybnosti žalovaného o vlastnictví daných vozů jsou dle žalobce nepodložené, žalovaný měl ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu (viz jeho rozsudek sp. zn. 4 Azs 103/2007) vycházet z žalobcovy věrohodné výpovědi, což neučinil a namísto toho bez jakékoliv opory ve spise zpochybnil vlastnictví vozů a jejich zabavení. Jeho úvaha je proto nepřezkoumatelná. Žalobce namítl, že ohledně některých odlišných jmen vlastníků na technických průkazech vozidel žalovaný své pochybnosti poprvé vznesl až v napadeném rozhodnutí, přičemž v průběhu správního řízení žalobce s uvedenými pochybnostmi nekonfrontoval a nedal mu možnost je vyjasnit, což považuje za hrubé pochybení žalovaného (odkázal v tomto směru na rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 30 Az 37/2018 a 30 Az 16/2019).
8. Za nedostatečné a nepřezkoumatelné má žalobce i posouzení možnosti využití prostředků vnitrostátní ochrany. Odůvodnění žalovaného, že se neobrátil s žádostí o pomoc na nikoho krom svého kamaráda - generálního prokurátora, považuje za vágní. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu poukázal na to, že pro účely posouzení existence možnosti využití ochrany vlastního státu před nestátními původci pronásledování nestačí, pokud se žalovaný zabývá tím, jak vypadá systém poskytování ochrany před kriminálním jednáním v dané zemi. Stěžejní je naopak posouzení otázky, jak tento systém funguje v praxi a zda samotný žadatel mohl spoléhat na to, že jemu konkrétně by zabezpečil účinnou ochranu před pronásledováním. Těmto požadavkům žalovaný nedostál.
9. Žalobce nesouhlasí ani s argumentem žalovaného, že se mohl ve vlasti přesídlit na území kontrolované ukrajinskou vládou. Namítl, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudek ze dne 24. 1. 2008, čj. 4 Azs 99/2007-93), je nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost takového řešení. Žalovaný shrnul legislativní rámec úpravy vnitřně vysídlených osob, ale již neposuzoval, jak je tato legislativa aplikována. Neposoudil individuální situaci žalobce, nereagoval na jeho tvrzení, že se nemůže vnitřně přesídlit kvůli chybějícím dokladům, které nemůže vyřídit jinak, než aby se za tím účelem vrátil do DLR a vystavil se tak reálnému nebezpečí vzniku vážné újmy. Žalovaný se nijak nezabýval problémy, kterým čelí vnitřně přesídlené osoby při hledání ubytování a zaměstnání, možnost využití vnitřního přesídlení posoudil zcela formálně. V této souvislosti žalobce poukázal na to, že osoby z východní Ukrajiny bývají v ostatních částech Ukrajiny diskriminovány právě kvůli samotnému východnímu původu, ať již při hledání práce či ubytování. Poukázal v tomto směru na zprávu UNHCR 2019 či Human Rights Watch - World Report 2019 – Ukrajina a další.

10. Ze všech uvedených důvodů proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost podané žaloby. Uvedl, že námitky žalobce neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí a nemohou zpochybnit žalovaným učiněné závěry. Odkázal na obsah správního spisu a vyjádřil přesvědčení, že se v důkazním řízení zabýval vším, co žalobce sdělil, zjistil skutečný stav věci a opatřil si všechny podklady potřebné pro své rozhodnutí.
12. Žalovaný setrval na svém závěru, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany účelově pouze z důvodu legalizace pobytu na území ČR, neboť zde mnoho let pobýval s různými typy pobytových oprávnění a žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až poté, co mu bylo pro jeho neoprávněný pobyt na území ČR orgány Policie ČR uloženo správní vyhoštění a byl mu vydán výjezdní příkaz, na jehož základě měl z území ČR vycestovat. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, čj. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2006, čj. 2 Azs 137/2005, o nutnosti požádat o mezinárodní ochranu bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového.
13. Žalovaný odmítl subsumpci žalobce (v souvislosti s nátlakem ze strany soukromých osob, jež požadovaly jeho automobily a sbírku historických vozidel - důvod zjištěný) za příslušníka sociální skupiny movitých osob, a to s odkazem na judikaturou vymezenou definici sociální skupiny (odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 9. 1999 čj. 6A 511/98 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, čj. 2 Azs 40/2003). K tvrzené nemožnosti vnitrostátní ochrany žalovaný zopakoval, že žalobce se oficiální cestou na příslušné orgány s žádostí o pomoc ani neobrátil. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 6 Azs 8/2003, přitom platí: *„Neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně.“* Žalovaný dále poukázal na to, že vedoucí Oddělení pro boj s organizovaným zločinem MSB DLR (A. Skorochot) v případě žalobce vystupuje jako soukromá osoba (nikoli jako státní orgán) s vlastními majetkovými zájmy.
14. Žalovaný rovněž připomněl, že žalobce měl tvrzené problémy na území separatistické DLR, nikoli na území ovládaném centrální ukrajinskou vládou, kam má případně možnost se z území ČR přemístit. Žalobní námitku, aby se žalovaný zabýval podrobněji aktuální situací na území DLR a v místě bydliště žalobce proto považuje za nadbytečnou. Žalovaný má za to, že situaci vnitřně přesídlených osob se zabýval dostatečně, a to včetně stavu faktického. Stejně jako v napadeném rozhodnutí (viz strana 5) uvedl, že ze shromážděných podkladů vyplývá, že v současné době existují ve vztahu k vnitřně přesídleným osobám legislativní opatření, včetně programů pro tyto osoby. Na Ukrajině byl schválen zákon „O zajištění práv a svobod vnitřně přesídlených osob“, který poskytuje všeobecný rámec pro poskytnutí ochrany vnitřně přesídleným osobám, mimo jiné přístup k základním právům, poskytování ochrany proti diskriminaci a nucenému navracení a zajištění pomoci v případě dobrovolného návratu a zároveň zajišťuje i zjednodušuje přístup k sociálním, zdravotním i ekonomickým službám. Z informace OAMP Ukrajina – Vnitřně vysídlené osoby ze dne 20. 4. 2020,

pak vyplývá, že vyjma státních institucí působí na Ukrajině i řada neziskových, nestátních, místních i mezinárodních organizací, které se zabývají pomocí nebo obranou zájmů vnitřně vysídlených osob, např. Insight v Kyjevě, nebo organizace Donbas - Oděsa. Žalovaný uvedl, že žalobce není osobou se speciálními potřebami či trpící závažným onemocněním. Na Ukrajině tedy může využít alternativy vnitřního přesídlení a nemusí se tak vracet na území ovládané separatisty. Dle Informace OAMP se na tyto osoby v programu vnitřního přesídlení váží nejrůznější benefity, především státní podpora nebo nárok na podporu ubytování. Vnitřně vysídlené osoby mají nárok na poskytnutí ubytování a finanční podporu pro ubytování (v roce 2020 se jednalo o částku 3042 ukrajinských hřiven). Žalovaný konstatoval, že na Ukrajině nyní pobývá cca 1.5 mil. přesídlených osob (žalobcových spoluobčanů) pocházejících z východních částí země a neexistuje důvod, proč by tam nemohl pobývat rovněž žalobce, který hovoří ruským i ukrajinským jazykem a je dospělým, praceschopným a zdravotně způsobilým občanem. K tvrzení žalobce, že mu velvyslanectví Ukrajiny odmítlo vystavit nový cestovní pas, žalovaný uvedl, že k případnému vycestování do země původu může obdržet náhradní doklad.

15. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek ve smyslu § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Učinil tak bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. za výslovného souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobce.

17. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

18. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 17. 10. 2020, doplněné dne 26. 10. 2020 a v rámci pohovoru provedeného dne 26. 10. 2020 žalobce uvedl, že má ruskou národnost, je křesťanského pravoslavného náboženského vyznání. Není politicky aktivní, ale o politiku se zajímá. Je ženatý, manželka a jeho dvě zletilé dcery žijí v Doněcku, kde také sám naposledy pobýval. Na území ČR naposledy přicestoval letecky v dubnu 2016. Měl zde povolený dlouhodobý pobyt (v minulosti měl udělená povolení k pobytu ve Spolkové republice Německo a na Slovensku), který si prodlužoval každé dva roky, naposledy si ho nemohl prodloužit, protože mu skončila platnost cestovního dokladu. Dále uvedl, že je zdravý, s ničím se neléčí.

19. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu sdělil, že po skončení platnosti svého cestovního dokladu si chtěl vyřídit nový, ale ukrajinským velvyslanectvím byl odmítnut. Na Ukrajině by si ho vyřídit nemohl, protože je registrován k pobytu v Doněcku. Tam se však nemůže, ani krátkodobě za účelem vyřízení dokladů, vrátit. Za další důvod žádosti označil konflikt s orgány státní moci v Doněcku. Návratu do vlasti se obává i z důvodu stále probíhajícího ozbrojeného konfliktu. K problémům s orgány státní moci uvedl, že k jeho manželce přišli v Doněcku někdy v roce 2014 ozbrojení muži (v té době pobýval v ČR) a zabavili dva jeho osobní automobily (zn. Mercedes a Ford Mondeo) včetně dokladů. Žalobci vzkázali, že pokud se vrátí na Ukrajinu nebo do Donbasu, zabijí ho. Doplnil, že se jednalo o muže jménem A. S., který je vedoucím Oddělení boje s organizovaným zločinem v Doněcku a jeho bratra,

který je vedoucím stejné organizace v Kyjevě. A. S. poté po žalobci požadoval, aby mu předal i technické průkazy k jeho sbírce historických vozů – 40 ks veteránů. Žalobce nic nepředal a vycestoval do ČR. V lednu 2015 mu zabavili historické vozy, které byly převezeny a zapečetěny ve skladu jedné z jeho továren. Když se vrátil na Ukrajinu, chtěli po něm doklady od těchto vozů. Naposledy se s A. S. setkal v roce 2016, když spolu s dalšími třemi muži provedli v jeho domě domovní prohlídku, při níž hledali doklady ke sbírce veteránů. Když nic nenašli, zabavili mu 5 tisíc USD a vyhrožovali mu zabitím, pokud jim neodevzdá dokumenty k autům. Dotyčný muž žalobci volal a vyhrožoval mu, naposledy v roce 2018, poté si žalobce zablokoval jeho telefonní číslo.

20. Ke své situaci dále uvedl, že v ČR je od roku 1999, jezdil sem jednou měsíčně, všechny své podnikatelské aktivity prováděl přes ČR. Platil zde daně a měl dům nedaleko města Kopřivnice. Povolení k trvalému pobytu si mohl vyřídit ještě před rokem 2010, ale nebylo to jeho cílem, ve vlasti měl dvě továrny a dostatek peněz, zajímavou práci a nechtěl se (ani jeho manželka) do ČR stěhovat natrvalo. Nyní je to jiné. Od roku 2014 se nepokusil přestěhovat v rámci Ukrajiny na území pod kontrolou ukrajinské vlády, protože je tam považují za nepřátele z Doněcka a nikdo je na Ukrajině nechce. Z důvodu v Doněcku vyhlášeného vojenského stavu nemůže ve vlasti podnikat, jedna jeho továrna (na zpracování papíru) ve městě Torez byla rozbombardována a druhá (na výrobu forem pro výrobu plastových výrobků) je nyní obsazena vojáky DLR, kteří tam provádějí opravu vojenské techniky. Dále uvedl, že jeho historické vozy se nacházejí ve městě Torez, ale bez rozhodnutí Oddělení boje s organizovaným zločinem mu je nikdo nevrátí. Nyní to nemůže nijak řešit, protože je v ČR. K dotazu, jak tuto situaci řešil od roku 2014, uvedl, že A. S. nabídl prodej svých vozů, ten však chtěl, aby mu je daroval. Aby se dotyčnému vyhnul, raději z Ukrajiny odjel. Přestěhovat se mimo Doněck se nepokusil.
21. V roce 2019 obdržel správní vyhoštění, z ČR nevycestoval. Obává se o svůj život, manželka ho žádá, aby se domů nevracel. Poté popsal své potíže (administrativní) v ČR z důvodů neplatného pasu, na jehož vyřízení čekal dva roky, ale dotyčný člověk, u kterého pracoval, mu nakonec s jeho vyřízením nepomohl. Do vlasti by se vrátil, pokud by skončila válka a začaly platit zákony. Na podporu svých tvrzení žalobce doložil elektronickou korespondenci – 24 fotografií – kopie dokladů či části dokladů technických průkazů vozidel.
22. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobce kromě jeho výpovědí vycházel z Informace MZV ČR čj. 131227-6/2019-LPTP: Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 15. 8. 2019; Informace OAMP- Ukrajina – hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, ze dne 8. 8. 2020; Informace OAMP- Vnitřně vysídlené osoby- aktuální počty, legislativa, postavení ve společnosti státní a nestátní asistence, ze dne 20. 4. 2020; Informace OAMP, Ukrajina- Situace v zemi - Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby, ze dne 25. 4. 2020; Informace norského Centra informací o zemi původu (LANDINFO)- Ukrajina: Vnitřně vysídlené osoby, ze dne 16. 4. 2020. Žalobce v rámci možnosti seznámení se s uvedenými podklady pro rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu) uvedl, že se nechce seznámit s jejich obsahem, proti zdrojům

informací a způsobu jejich získání neuvedl žádné námitky, nenavrhл doplnění podkladů s tím, že fotografie již správnímu orgánu zaslal.

23. Krajský soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba **n e n í d ů v o d n á**.
24. Mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li správní orgán, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí žadateli přednostně azyl. Pokud dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, posoudí, zda žadatel nesplňuje alespoň důvody k udělení doplňkové ochrany.
25. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
26. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se *„pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“* Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí *„státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“* Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona *„pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.“*
27. Krajský soud se z povahy věci musel nejdříve zabývat vznesenou námitkou nepřezkoumatelnosti, neboť shledal-li by ji důvodnou, již tato skutečnost sama o sobě by bránila věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí.
28. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu může být napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné buď pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.) anebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. uvádí jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný).
29. Krajský soud v nyní projednávané věci neshledal, že by rozhodnutí žalovaného trpělo nepřezkoumatelností, o čemž také svědčí skutečnost, že s jeho závěry žalobce ve své žalobě obsáhle polemizuje. Z rozhodnutí je zřejmé, jak žalovaný rozhodl, jak se

vypořádal s výpověďmi žalobce, jaké opatřil podklady pro rozhodnutí a jak všechny tyto skutečnosti i s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu hodnotil ve vztahu k jednotlivým formám mezinárodní ochrany, přičemž řádně odůvodnil (ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu), proč žalobci mezinárodní ochranu nelze udělit.

30. Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce ve vztahu k neudělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu žádné konkrétní žalobní námitky neuplatnil. Krajský soud proto pouze v obecné rovině konstatuje, že žalobce výslovně uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, nebyl členem žádné politické strany ani zastáncem určitých politických názorů. Důvody svého odchodu z Ukrajiny s touto problematikou rovněž nespojoval, aplikace ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu proto na žalobce nedopadá.
31. Krajský soud rovněž neshledal, že by žalobce mohl mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, jejichž výčet je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Z předestřené azylové příběhu žalobce vyplývá, že zcela legálně a bez potíží vycestoval z vlasti do ČR v roce 2016. I v minulosti (od roku 1999) žalobce do ČR pravidelně jezdil, měl zde své podnikatelské aktivity, zakoupil si nemovitost. Jak sám přiznal, on ani jeho manželka se do ČR natrvalo přestěhovat nechtěli. Měl v ČR povolený dlouhodobý pobyt, který si prodlužoval každé dva roky, až do situace, kdy mu skončila platnost cestovního dokladu. S tím souvisely administrativní potíže spojené s prodloužením pobytového oprávnění, které vyústily až k vydání rozhodnutí o jeho správním vyhoštění na dva roky. V této situaci, kdy mu hrozil nucený návrat do vlasti z důvodu uloženého správního vyhoštění, žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Kromě potíží s vydáním nového cestovního dokladu a svým odůvodněním, proč se ani krátkodobě za účelem jeho obnovení nemůže na Ukrajinu vrátit, se zmínil o problémech s osobami (A. S. a jeho bratr), které mu již v roce 2014 ve vlasti zabavily dva jeho osobní automobily včetně dokladů a pak i sbírku historických vozidel. Žalobce ve vlasti úspěšně podnikal a neměl žádné problémy s policií nebo jinými státními orgány. Ačkoli žalobce k osobě A. S. uvedl, že je vedoucím Oddělení boje s organizovaným zločinem, nelze ani z jeho výpovědi dospět k závěru, že postup a vyhrožování ze strany této osoby bylo činěno za daný státní orgán. Žalobce vypověděl, že A. S. na něho naléhal a v tomto duchu mu také vyhrožoval, aby mu své historické vozy daroval. Je tedy nepochybné, jak správně uzavřel žalovaný, že se jednalo o důvod zistný, jehož cílem bylo vlastní obohacení dané osoby, coby osoby soukromé. Takový důvod však nelze považovat za azylově relevantní, neboť jeho příčinou nebyla rasa, pohlaví, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině či zastávání určitých politických názorů, ale pouze majetkový prospěch uvedené osoby.
32. K žalobní námitce obavy z návratu do vlasti z důvodu obav z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu pro příslušnost žalobce k sociální skupině movitých lidí, krajský soud k výkladu uvedeného pojmu připomíná ustálenou judikaturu správních soudů: „*Sociální skupina ve smyslu § 2 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících (resp. § 12 zákona o azylu) se skládá z osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. Příslušnost k ní se stává důvodem k pronásledování zpravidla tehdy, když její politická názorová orientace, minulost nebo hospodářská činnost jejích členů či samotná její existence jsou považována za překážku politice vlády, když taková skupina není považována za loajální vůči státu či jeho exekutivě*“ (podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 1997, čj. 6 A 516/95).

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 5. 2004, čj. 5 Azs 63/2004-60 uvedl: „*Určitá sociální skupina*“ ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společností alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří. I pouhá příslušnost k určité sociální skupině může být postačujícím důvodem pro udělení azylu; rozhodující je ovšem existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotýčné země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu“. Krajský soud má za to, že jednání A. S. vůči žalobci, vydírání žalobce s následným vyhrožováním (nucení k darování sbírky historických vozidel) ze strany této soukromé osoby zřejmě souviselo s jeho dobrými majetkovými poměry, a mohlo být předmětem trestního oznámení a trestněprávního vyšetřování, pokud by se žalobce na příslušné státní orgány ve vlasti s žádostí o pomoc obrátil. Nelze však hovořit o pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině „movitých lidí“ jako takové v obecném smyslu, tj. bez specifikace zda a v jakém směru by byla považována za opoziční vůči veřejné moci. Ve spojitosti s touto problematikou žalovaný ve svém vyjádření k žalobě přílehlavě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, čj. 2 Azs 40/2003, v němž je uvedeno: „*Bylo by ovšem absurdní poskytovat azyl proto, že žadatel o azyl je bohatší, než je průměr v zemi původu, a proto se obává okradení či vydírání, stejně jako by bylo absurdní poskytovat azyl lidem, kteří jsou naopak nadprůměrně chudí, a cítí se proto například být vykořisťováni. Při takovém výkladu by totiž poskytování azylu ztratilo atribut výjimečnosti, který je charakterizuje.*“ Z výpovědi žalobce je rovněž zřejmé, že ač uvedené problémy začaly již v roce 2014, nijak je ve vlasti neřešil, neobrátil se na kompetentní státní orgány, policii či soudy s žádostí o pomoc, neučinil tak ani v roce 2016 a z vlasti zcela legálně vycestoval do ČR, kde již od roku 1999 podnikal. Lze tak uzavřít, že žalobce v případě tvrzených potíží (majetkového charakteru spojených s vyhrožováním) nevyužil žádnou z možností vnitrostátní ochrany, kterou žalovaný na podkladě informací o zemi původu shrnul na straně 9 napadeného rozhodnutí, a proto nelze dospět k závěru, že by mu státní orgány nepomohly či pomoc odepřely. Žalobní námitka je v tomto směru obecná, odkazující toliko na judikaturu bez jakékoliv vazby na konkrétní a osobní zkušenost žalobce. K uvedenému krajský soud konstatuje, že výklad problematiky pronásledování ze strany soukromé osoby je v judikatuře Nejvyššího správního soudu dlouhodobě stabilizovaný. Například v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, uvedený soud uvedl, že „*skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.*“ Obdobně se touto problematikou zabýval též v rozsudcích ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 – 51 a ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49. Nejvyšší správní soud rovněž judikoval, že „*pouhou nedůvěrou občana ve státní instituce, zdůvodňovanou tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze*

podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (srovnej jeho rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 – 37).

33. Krajský soud po provedeném přezkumném řízení neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení, souhlasí proto s učiněným závěrem žalovaného, že v případě žalobce se jedná o žádost účelovou, jejímž cílem byla legalizace pobytu na území ČR. Žalobce o mezinárodní ochranu požádal až v okamžiku, kdy se mu již nepodařilo dlouhodobý pobyt prodloužit, na území ČR pobýval neoprávněně a z uvedeného důvodu mu bylo uloženo správní vyhoštění. K tomu však mezinárodní ochrana formou azylu neslouží. Nezbyvá proto než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zneužívat k legalizaci pobytu, když k uvedenému účelu slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, jehož institutů žalobce v minulosti využíval (udělený dlouhodobý pobyt), a jen z důvodu neplatného cestovního dokladu (důvod azylově irelevantní) se mu nepodařilo tento pobyt dále prodloužit. Rovněž z konstantní judikatury Nejvyššího správního vyplývá, že samotná snaha o legalizaci pobytu není azylově relevantním důvodem (srovnej například rozsudky ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94 nebo ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54), jakož i to, že azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003). V této souvislosti lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 – 60, v němž se uvádí, že *„Institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.“*
34. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004 je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“* Uvedená judikatura plně dopadá i na případ žalobce, který požádal o mezinárodní ochranu až v okamžiku nuceného návratu do vlasti z důvodu uloženého správního vyhoštění.
35. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožňuje.

36. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a dle § 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Žalobce ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 a dle § 14 zákona o azylu ničeho nenamítal.
37. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
38. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
39. Krajský soud konstatuje, že žalobce neuvedl a ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť z podkladových zpráv vyplývá, že Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy již v roce 2000.
40. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně vypořádal i s otázkou neexistence hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání s odkazem na výklad těchto pojmů (ve smyslu čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech) Evropským soudem pro lidská práva (viz strana 8 a 9 napadeného rozhodnutí).
41. Žalobce namítal, že mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Poukázal na skutečnost, že v Doněcké oblasti, z níž pochází, probíhá ozbrojený konflikt. Zároveň polemizoval se závěry žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny.
42. Podmínky, které musí být splněny k tomu, aby žadateli o mezinárodní ochranu mohla být udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, jsou podrobně analyzovány v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, dle kterého se na citované ustanovení aplikuje tříkrokový test. Ten lze zformulovat do následujících otázek: (1) zda se nachází žadatelova země původu v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, (2) zda je žadatel o mezinárodní ochranu civilistou, (3) zda hrozí žadateli o mezinárodní ochranu vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí. Aby bylo možné učinit závěr o existenci hrozby vážné újmy ve

smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, musí být odpověď na všechny tři otázky kladná. Pokud jde o povahu konfliktu, který nyní probíhá na Ukrajině, nelze jej hodnotit jako „totální konflikt“ ve výše uvedeném smyslu. Ze zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným je zřejmé, že zhoršená bezpečnostní situace přetrvává pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy na jihovýchodě země, situace na západě a ve středu země je klidná a stabilní. Nejvyšší správní soud k bezpečnostní situaci na Ukrajině ve své judikatuře opakovaně uvedl, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá“ (viz usnesení ze dne 15. 1. 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, obdobně usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 – 26; ke stejným závěrům Nejvyšší správní soud dospěl i v celé řadě novějších rozhodnutí).

43. Právě s ohledem na skutečnost, že ozbrojený konflikt probíhá v Doněcké oblasti, v níž žalobce žil před svým příchodem do České republiky, je nutné posoudit, zda může nalézt účinnou ochranu v jiné části země. Možnost vnitřní ochrany (či vnitřního přesídlení) je upravena v § 2 odst. 7 zákona o azylu a v čl. 8 tzv. kvalifikační směrnice [tj. směrnice Rady č. 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany; nyní směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřacované znění)].
44. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je při posuzování možnosti vnitřní ochrany nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Je třeba se zabývat zejména její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele (např. pohlaví, etnická příslušnost, rodinné vazby, zdravotní stav, věk a ekonomická situace), účinností vnitřní ochrany a postavením žadatele po jeho přesunu z hlediska respektování a zajištění základních lidských práv v místě vnitřní ochrany. Rovněž je třeba zvážit bezpečnost žadatele, a to jak při přesunu do cílové části země, tak po jeho přesídlení. Uvedené lze shrnout do následujících čtyř kritérií, které je třeba hodnotit při zvažování aplikace daného institutu: (1) zda je jiná část země pro žadatele dostupná; (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti; a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv (blíže viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74).
45. Žalovaný na základě shromážděných zpráv konstatoval, že možnosti stěhování v rámci Ukrajiny jsou standardní, vyjma oblastí, kde probíhají boje. Úřední omezení v tomto směru neexistují. Citoval údaje o počtu vnitřně vysídlených osob (cca 1,5 mil. osob) a popsal legislativu upravující postavení těchto osob (viz výše). Vláda zaručuje sociální

dávky osobám, které se zaregistrovaly jako vnitřně vysídlené, části těchto osob poskytuje i ubytování v kolektivních centrech, garantuje jim ochranu před diskriminací a před nuceným navracením atd. Žalovaný připustil, že situace vnitřně přesídlených osob na Ukrajině je složitá a že tyto osoby se mohou setkávat s nejrůznějšími problémy (zejména v ekonomické a sociální oblasti). Ukrajinská vláda zároveň na jí kontrolovaném území dbá na ochranu a dodržování lidských práv a svobod vnitřně vysídlených osob. Žalobce je dospělou, plně svéprávnou, zdravou a praceschopnou osobou, proto dle žalovaného neexistuje žádná objektivní překážka, která by mu bránila ve vyžití tzv. institutu vnitřního přesídlení, tj. mimo Doněckou oblast. Krajský soud po prostudování zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným, s přihlédnutím k situaci žalobce, který tuto možnost předem odmítá, s uvedeným posouzením souhlasí. Ani krajský soud nijak nezastírá, že vnitřně přesídlené osoby se na Ukrajině mohou potýkat s určitými potížemi, například při hledání ubytování či zaměstnání. Tyto potíže však dle názoru krajského soudu nejsou natolik zásadní, aby nebylo možné považovat přestěhování z Doněcké oblasti do jiné části Ukrajiny za rozumnou alternativu. Nejvyšší správní soud při hodnocení aktuální situace na Ukrajině (na podkladě obdobných informací o zemi původu) dospěl k závěru o splnění podmínek pro aplikaci institutu vnitřní ochrany (viz např. usnesení ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 80/2018 – 40, a usnesení ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Azs 261/2018 – 38). Uvedené závěry lze aplikovat i na případ žalobce.

46. Přisvědčit lze i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu]. Krajský soud opakuje, že mezinárodní ochrana nemůže sloužit jako náhrada institutů upravených v zákoně o pobytu cizinců (srov. rozsudek ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72).
47. K námitce použitých podkladů pro rozhodnutí a porušení ustanovení § 23c zákona o azylu [dle písm. c) citovaného ustanovení *podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště*] krajský soud uvádí, že žalovaným shromážděné a použité informace o zemi původu citované výše, považuje vzhledem ke skutečnostem sděleným samotným žalobcem v průběhu správního řízení za dostatečně objektivní, pocházející z více informačních zdrojů a rovněž přiměřeně aktuální (převážně z roku 2020). Tyto pak splňují i požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu, tj. že „*informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být, v maximální míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné*“ (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81). Nutno podotknout, že žalobce v průběhu správního řízení žádné námitky proti shromážděným informacím nebo jejich zdrojům neuplatnil a nenavrhl ani doplnění podkladů o další zprávy. Pokud jde o žalobcem předložené důkazy – fotokopie technických průkazů některých vozidel, žalovaný se k nim vyjádřil na straně 9 napadeného rozhodnutí, není tedy pravdou, že by jim nevěnoval žádnou pozornost. Dle § 50 odst. 4 správního řádu správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy. Žalovaný stručně odůvodnil (strana 4 napadeného rozhodnutí), proč ustoupil od nutnosti pořízení úředního překladu těchto dokladů. Relevantní pro posouzení dané věci je žalovaným učiněný a soudem aprobovaný závěr, že žalobce se v případě majetkových potíží spojených s vyhrožováním neobrátil

s žádostí o pomoc na státní orgány své země původu (viz výše). Ani námitku porušení ustanovení § 23c zákona o azylu soud důvodnou neshledal.

48. Krajský soud po zhodnocení výpovědí žalobce, důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a výše citovaných informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Se závěry žalovaného a odůvodněním i této části rozhodnutí se soud plně ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat.
49. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 odst. 2, 3 a 4 a § 52 správního řádu), proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

50. náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 21. ledna 2022

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně